

Kmetijski list

== Glasilo „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Izhaja vsak četrtek.
Naročnina:
 celoletno Din 12-50
 polletno Din 6-25
 Posamezna številka Din 0-50

**Kmet, pomagaj si sam,
 in svoje stališče v državi
 uravnaj si sam!**

Inserati:
 1 mm inseratnega stolpca stane za:
 male oglase Din 0-25
 uradne razglase Din 0-40
 reklame Din 0-50

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani na Kongresnem trgu št. 9 (nasproti dvorca).

Občni zbori.

Krajevne organizacije.

Krajevne organizacije opozarjamo, naj skličejo seje, jih razglase ter jim prej izvrše občne zbornice, in sicer vsaj do srede meseca februarja t. l. Občni zbori se morajo izvršiti po predpisih »Organizacijskega reda SKS« (zeleni knjižici). Ako katera organizacija ne bi imela te knjižice, naj jo nemudoma zahteva od našega tajništva v Ljubljani, Kongresni trg št. 9.

Pri pripravi za občne zbornice prečitajte natančno vsa določila »Organizacijskega reda« (strani 1 do 10)! Posebno pozornost posvečajte volitvi funkcionarjev krajevne organizacije, t. j. predsednika in ostalega odbora. Glede sporeda občnega zbora (strani 9 in 10) opozarjamo zlasti na določila točk 5., 6. in 7.

Prepis zapisnika občnega zbora pošljite nemudoma pristojnemu tajništvu SKS, in sicer iz krajev bivše Kranjske v Ljubljano, iz krajev bivše Štajerske (iz političnih okrajev Maribor, Ljutomer in Ptuj), dalje iz Prekmurja in iz sodnega okraja mariborskega v Maribor, Jurčičeva ulica, hotel »Halbwild«, iz vseh ostalih delov bivše Štajerske pa v Celje (Dečkov trg št. 3)!

Okrajne organizacije.

Odbori okrajnih organizacij morajo skrbeti, da se občni zbori krajevnih organizacij pravočasno in pravilno izvrše. Takoj po izvršenih občnih zbora krajevnih organizacij se morajo izvršiti občni zbori okrajnih organizacij in konstituiranje novih okrajnih odborov. (Glej določbe »Organizacijskega reda«, strani 10 do 14, 15 in 17!) Glede sporeda občnega zbora okrajne organizacije (stran 14) opozarjamo pred vsem na točke 5., 6. in 7.

Prepis zapisnika občnega zbora je treba poslati nemudoma pristojnemu tajništvu SKS. Kjer na štajerskem še ni okrajnih organizacij in okrajnih odborov, naj se čim prej ustanove in konstituirajo. V tem pogledu se je za pojasnila obračati na pristojno tajništvo SKS. (ali v Celje ali v Maribor).

Od novoizvoljenih odborov pričakujemo mnogo in živega dela!

Na vztrajno delo za Staro pravdo!

Načelnštvo SKS.

Prekrižani računi.

Bivši član načelnštva SKS, in skorajda kandidat naše stranke, g. Kuralta na Gorenjskem, je smatral za potrebno, se proslaviti v našem političnem življenju. In ker mu je med nami izpodletelo, je šel k novopečenim slovenskim zemljoradnikom ter na njih sestanku v Celju nastopil s »senzacionalnimi odkritji«. Do kosti da so koruptni naši poslanci, pred vsem Majcen, Drofenik, Kušar, Mrmolja in Urek, kajti od drja. Zerjava so prejeli 430.000 kron in se tako prodali demokratom.

In s slastjo so ponatisnili vsi naši nasprotniki to raco g. Kuralta in si meli roke, češ da se zruši SKS. Račun brez krčmarja!

Ze je preklicala »Naša vas« svoje trditve glede poslanca Majcena in že smo tudi priobčili izjavo tovariša Ureka, ki jasno pravi, kaj je na izmišljotinah g. Kuralta.

Izjavo tovariša Ureka moremo danes še izpopolniti, kajti pooblaščen smo izjaviti »Naši vasi« v pomirjenosti in vsem tovarišem v vednost, da so vložili tožbo proti nesramnim nalogovanjem gg. Kuralta in Mahna tudi tovariši poslanci Drofenik, Kušar in Mrmolja. Ti trije poslanci izjavljajo dalje, da podpisujejo izjavo tovariša Ureka v polnem obsegu, kajti nihče od njih ni niti za kak denar prosil, niti ga prejel od drja. Zerjava. Posledice, ki jih doživita gg. Kuralt in Mahen za svoje iznajdbe, si naj pripišeta zato le samima sebi.

Prekrižani so tako vsi računi nadebudnih kandidatov za skupščino. Namesto trumfa čaka odpadnika strahovita blamaža.

Memento klerikalnim politikom.

«V nas je treba v prvi vrsti globoke in žive državne zavesti!»

F. S. Finžgar.

Eden največjih mož SLS, pisatelj F. S. Finžgar, je napisal v »Slovenec« toplo občuten in sijajno spisan članek, v katerem dviga svoj svarilni glas zoper hujškaštvo proti državi. Neporušena mora ostati naša država in vsakogar mora objeti taka ljubezen do države, da bomo mogli zaklicati kakor v prvih časih popreobratnega navdušenja: »Jugoslavija ali smrt!« Da to dosežemo, je pa v prvi vrsti potrebno, da vzgojimo v nas samih globok zmisel za državno zavest.

Z zadoščenjem beležimo ta patriotični nastop enega prvih mož SLS, ter z veseljem se pridružujemo pozivu plemenitega pisatelja.

Za Slovence ni drugega izhoda kakor ujedinjenje s Hrvati in Srbi. Spricho maloštevilnosti, spricho svoje zemljepisne lege in ne nazadnje tudi spricho svoje premalo žive nacionalne zavednosti (koroški plebiscit!), je za nas samo ena alternativa: ali v sužnost, pod Nemce, Italijane ali Madžare, ali pa v svobodo s Srbi in Hrvati! Druge poti ni in drugega izhoda ni!

Ce bi bili mi v prijetnem položaju, da bi se izvršilo naše ujedinjenje v predvojnih razmerah, če bi bili mi obvarovani pred nasilstvi Avstrije in Madžarske, da bi imeli dandanes za vsak posel dovolj zmognega uradništva, če bi imeli že za naše razmere zgrajene železniške proge, potem pač ne bi bilo Jugoslovana, ki ne bi uvideval, da je za nas samo ena rešitev — ujedinjena Jugoslavija.

Toda dandanes trpimo zaradi poveljnih razmer, dandanes trpimo vsled pomanjkanja dobre uprave, dandanes moramo nositi vse posledice nam sovražne železniške politike prejšnjih tlačiteljev, dandanes krvavi vse naše gospodarstvo vsled zločinskega izrabljanja železnice med vojno, dandanes trpimo spricho neprijazne politike vseh mejašev, celo zaveznikov, kar vse je vzrok, da živimo v tako žalostnih razmerah, da se poraja iz nezadovoljnosti celo mrznja do lastne države.

Prav v takih časih pa je dolžnost vseh idealnih voditeljev, da s podvojeno silo goje ljubezen do države. Ravno v takih časih se tudi izkaže, kdo je pravi sluga naroda.

Se nikdar in nikoli ni bil demagog v korist naroda, še nikdar in nikoli ni bil hujšak v korist celote. To je zgodovinska resnica, ki je ne ovrže nihče.

SLS je v nasprotju s svojim krščanskim naukom zašla med hujšake in demagoge. Eden prvih njegovih mož jo kličemo nazaj, na pot pravega patriotizma.

Ali bo čula SLS njegove besede, ali ima SLS še sile, da se upre onim brezdomovinskim elementom, ki vladajo v njej, ali je v voditeljih SLS še toliko poštenja, da bodo do koren izruvali iz svojih vrst vse izdajalce šusteršičeve vrste in vršili svojo državljansko dolžnost?

Do danes je dobila SLS že mnogo takih pozivov, ki jih pa je vse vrgla še v koš. In bojimo se, da bo tudi Finžgarjev glas ostal glas vpijočega v puščavi. Tedaj pa je pisana obsodba SLS. Ker še ni umrla na svetu pravica, zato zmaga trajno le nožtrvovalnost, nikdar pa hujškaštvo.

Ni mogoče hujškati doma, v Beogradu pa se prilizovati, doba slepomišenja je prešla. Ali ste za državo, ali ste proti njej! Gospodje v SLS, na to vprašanje pisatelja Finžgarja vam je treba odgovoriti, ta njegov memento čaka Vaših pojasnilnih dejanj! Odgovoriti morate takoj, ker je to zadnji memento!

Poslušali niste nas, prezreti pa ne morete pozivov svojih prvih mož!

Črni dan slovenskih klerikalcev.

V Beogradu,
dne 24. januarja 1922.

Današnji dan si bodo politiki, ki vedre in oblače v SLS, prav dobro, pa tudi za dolgo zapomnili. Ze večeraj je moral dr. Korošec med Pribečičevim govorom požirati grenke. Branil se je sicer z rokami in jezikom, vstajal in protestiral, a pod dokazi jeklene sile Pribečičeve logike je omagal in molče obsedel kakor skesan grešnik v sodni dvorani.

Zato je danes jutraj mnogo poslancev s smehom pozdravilo govornika »Jugoslovanskega kluba«, profesorja Sušnika, tistega dolgočasnega pridigarja, ki še nikoli ni zinit v parlamentu pametne besede. Culi so se glasovi: »Zakaj dr. Korošec ne govori? Brani naj se!« A dr. Korošec je sedel nem v klopi ter čakal, da ga reši gospod Sušnik. No, prevara res ni izostala. Po stari klerikalni taktiki je pričel profesor Sušnik sladko govoriti o klerikalni domovinski ljubezni, o veliki klerikalni skrbi za državo ter se cedil samega patriotizma, da bi ujel kakega mirnega kalina na klerikalne limanice. Ker ga pa poslanci ne poslušajo radi, sta jih dve tretjini odšli. To ga je ujezilo. Da bi vzbudil zase vsaj malo zanimanja, je zahteval za macedonske bugaraše in Arnavte avtonomijo v Macedoniji, za italijansko propagando v Črni gori še posebno avtonomijo, naposled pa hvalil še avtonomijo, ki so jo dali Italijani Slovincem. Te neumnosti so bile tako gorostasne, da mora v vsakem poštenem človeku zavreti kri, pa naj jih govori še tako tleslo.

Vihar, ki je nastal po teh besedah, je klerikalce uplašil. Sramežljivo so sedeli v klopih ter čakali, kaj se bo zgodilo. Začudeno so gledali radi-

kalni poslanci po teh besedah in marsikomu so padle mrene z oči. »Zmerom sem mislil, da je vsaj nekaj poštenja v njih, zdaj pa vidim, proti kakšni golazni se morate boriti!« je dejal star radikalni poslanec piscu teh vrstic. Naši poslanci pa so se smejali iz vsega srca, ko so videli, kakšen uspeh je dosegel poslanec Sušnik s svojo nesrečno kapucinado. »Čestitajmo mu! On je do poslednje koščice diskreditiral slovenski klerikalizem!« so mu vzklikali. Če pa bi profesor Sušnik čul, kako ga je obsajala beograjska ulica, bi pustil politiko pametnejšim ljudem ter se vrnil v šolo, gnjavit in davit slovenske dijače s svojo latinščino.

Popoldne, med govorom finančnega ministra, pa se je pričelo tretje dejanje klerikalne tragedije. Gospod finančni minister je očital klerikalcem, da so agitirali proti notranjemu državnemu posojilu. Ko je Korošec v zadregi to sramežljivo tajil, mu je finančni minister citiral njegov govor v Ptuj. Korošec se je v klopi sesedel. Treba je poudariti, kako različno se vedejo klerikalci doma na shodih in kako v beograjskem parlamentu. Doma hočejo vse podreti in nobena zebavljica jim ni dovolj krepka proti Srbom; v Beogradu pa so patrioti, »braca«, sploh najboljši in najkrotkejši ljudje na svetu. Take hinavščine svet še ni videl!

Ker je ušla dopoldne »duhovite« Sušniku, ko je govoril o pomočnikih pri finančnih delegatih, beseda, da so to špijoni, je izjavil g. finančni minister, da je zakon, na katerega podstavi so ti pomočniki postavljeni, podpisal kot minister dr. Korošec. Slednji je bil po teh besedah silno prizadet. Rdeč kot purman je planil po konci ter se v zmešnjavi zagovarjal, rekoč: »Da, podpisal sem ga res, a sem zraven protestiral!« Silen krahot je pretresal dvorano. Če bi tako bleknil kakšen škulj Blaško Rajič ali kak drug vaški kaplan, bi se že še pretrpelo, da se pa tako zagovarja prva luč SLS, pravcati politični svetnik slovenskega klerikalizma, pa je bilo poslancem pač predebelo.

Smeh se je polegel šele, ko je g. finančni minister razlagal, kaj povzroča padanje naše valute. Kot enega glavnih vzrokov je navedel to, da nosijo najtežjo odgovornost prejšnje vlade s svojimi lahkomišljenimi dolgovi. Pri naštevaniu grehov posameznih ministrov je vzbujalo posebno zanimanje navajanje, kaj je vse zagrabil dr. Korošec kot minister. Najtežji njegov greh je pač ta, da je naprtil državi škodo z amerikalnim blagom, ki ga je nabavil za obnovo dežel in ki je obstajalo z igralnih kart ženskih kampeljčkov, pudra, luksuznih ženskih nogavic itd. za 9.250.918 dinarjev, to je za okroglo 10 milijonov kron dolga. To vsoto je ugotovila posebna komisija, ki je stvar preiskovala. »Tako gospodarstvo ministrov, kakršno je vodil g. Korošec, nam danes razburja glave s težkimi skrbmi«, je dejal g. finančni minister.

Dr. Korošec pa je sedel bled sredi svojih ovčic, ki so bile čisto brez sapa. Radovedni smo sedaj samo na to, kako bodo o tej žalostni zgodbi lagale te ovčice po shodih in kaj bodo pisali »Domoljub«, »Straža«, »Slovenski gospodar« itd. Grobopki narodnega blagostanja, govorite vendar!

Pokrajinske vesti.

(Občni zbor okrajne organizacije SKS za ptujski okraj) bo dne 6. februarja v ptujskem Narodnem domu, in sicer ob pol enaistih dopoldne. Udeležba obvezna!

(Volitev članov v okrajni šolski svet za ljubljansko okolico) je bila dne 27. januarja t. l. Zvedeli smo, da v nekaterih občinah upravičeni volilci o volitvi sploh niso bili obveščeni. Kdo je to malomarnost zakrivil? Ali okrajno glavarstvo ali občine? Ali ni škoda, ker bodo morali volilci zaradi takih netočnosti še enkrat hoditi v Ljubljano k volitvi? Upravičeni volilci so pri volitvah v okrajne šolske svete vsi župani in občinski svetovalci. Tisti upravičenci, ki niso bili obveščeni o volitvi in o dnevu volitve naj to nemudoma javijo našemu tajništvu. Svetovalca občine Brezovice, in sicer tovariša Ivan Remškar na Brezovici in Martin Japelj, sploh nista bila obveščena o tem, da bo volitev članov v okrajni šolski svet. Zakaj glavarstvo ni pregledalo dostavnic in ugotovilo, če so vsi upravičenci obveščeni o volitvi? Upravičenci, vložite takoj priziv proti volitvi, ki ga je treba pravočasno in temeljito razglasiti! Volitev članov v okrajni šolski svet za ljubljansko okolico je treba razveljaviti!

(Našim klerikalcem.) Naši klerikalci ponatiskujejo s slastjo vsako ostro kritiko beograjskih listov o naši upravi. Prepričani pa smo, da porazne kritike »Tribune« ne bodo prinesli, kar pa hočemo storiti mi namesto njih. »Tribuna« piše: »Naših financ ni upropastil prevelik uradniški aparat, temveč upropastili so jih neznanje, brezvestnost in nepoštenje onih, katere se je poverilo s tem, da se na račun države vežbajo v finančar. Prvi in brez dvoma najhujši udarec je zadalo našim financam zločinsko ministrstvo«, takozvano ministrstvo za prehrano in obnovo dežel. Sestavljeno iz hajdukov in apašev (pariških roparjev), iz velikih in malih lopovov, popolnoma indiferentnih do države, je to ministrstvo upropastilo najbrž tretjino vseh državnih posojil. Ali so se narodni poslanci, ki so organizirali lov na uradnike, kdajkoli zanimali za bilanco tega sičere že »vidiranega ministrstva«? Dobro je povedala »Tribuna«, ampak naši klerikalci bodo to vseeno preslišali. Ali »te že slišali kdaj o fžolu, ki ga je kupoval v Ameriki dr. Korošec? Ali veste, da je bil minister za prehrano tudi sam dični dr. Korošec? No, ali razumete sedaj klerikalni molk? In vendar bi se rad dr. Korošec še enkrat učil na račun davkoplačevalcev financ!

(Malo odgovora »Murski straži«.) List, namenjen obmejnim Slovincem, pisari na način, da utegne postati skoraj glasilo vseh omejenih Slovincem. Ker že pregovor pravi, da proti neumnosti ni leka, zato se tudi ne pečamo radi z »Mursko stražo«. Toda v časih razveseli »Murska straža« svoje čitatelje s takimi vestmi, da tudi mi ne moremo molčati. Tako je priobčila »Murska straža« dne 13. januarja članek, v katerem kliče vse duhove na pomoč proti lastniku zdravilišča Slatina Radenci. Dasi je »Murska straža« ličič, ki ga učen človek ne more dosti vpoštevati, so smatrali vendar izvestni gospodje v Ljutomeru za potrebno, ukazati orožnikom v Radenci, naj preiščejo takoj temeljito dogodek v Radenci. In res je prišel dne 21. m. m. orožnik k posestniku Vilčniku ter ga pričel izpraševati, če bo zapustil sodanji ravnatelj g. J. v resnici »črščbo, kdo je dal za to povod in kdo bo njegov namestnik. — Pripominjamo, da je zdravilišče Slatina zasebna last, ki ni ne pod nadzor-

stvom, ne pod sekvostrom. Privatna last pa je po zakonu nedotakljiva. In vendar se upa vmešavati oblastvo v posle zasebne lastnine in v njeno upravo? Ali so oblastva v službi klerikalnih listov, ali morda nazadnje celo v službi smešne »Murske straže«? To je tako grda nepostavnost, da je ne moremo trpeti in je tudi ne bomo trpeli! Pozivljemo gospoda ravnatelja Janžića naj se izjavi, če je v kaki zvezi z dopisom »Murske straže«. Za danes naj bo dovolj! Slednjič še to-le: Ker ste začeli, gospodje, vse tako stranotiti, pričnemo z Vani brezobziren boj, da zve javnost o Vašem delovanju tukaj ob meji. Zapomnite si, da ne bomo prej odnehali, dokler ne prejmete zaslužene kazni!

(«Kmetijski list» — za draginjo.) To laž je prinesla »Naša vas«. Ugotavljamo, da smo posvečali mi draginji vselej vso pozornost ter princisli izpod peresa g. Škarje o draginji tako strokovnjaški članek, kakor le malokateri list. Če bi dopisnik »Naše vasi« prebral dotični članek, bi si pripravljal blamažo, ki jo je doživel s svojim otročjim — da ne rečemo kaj drugega — članom: »Ubijmo draginjo!« — Konstatiramo dalje, da nismo niti z eno besedo nastopili proti odpravi draginje, pač pa proti neresnemu načinu, s katerim je hotel članek »Naše vasi« odpraviti draginjo. Zato gadelj je grda laž in zlobno podkivanje, češ da smo mi zagovarjali draginjo. Mi vemo čisto dobro, kaj je gospodarski parlament, in vemo tudi, da se mora enkrat uresničiti. Toda danes, ko gospodarskega parlamenta še ni, je smešno zahtevati, da bi izdal le-ta ukrepe proti draginji. To smešnost je zakrivil članek »Naše vasi«. — Da, hvalimo se, da smo izvozili za štiri milijarde kron živine, kajti če bi je ne izvozili, bi moral kmet spričo lanske grozne suše prodajati živino za vsako ceno. In ne samo to, tudi naš dinar bi vsled zmanjšane izvoza še bolj padel. Kmet bi bil torej oškodovan dvakrat. — Izvoz živine je naša velika zasluga, čeprav so razni prekupevalci pri tem zaslužili lepe denarce. Toda mi nismo mogli zaradi njih izvoza ustaviti ter čakati, kdaj bo ves naš kmetijski stan tako organiziran, da bo prodajal sam živino brez vseh prekupevalcev. Za premmogo kmete je bila samo ena pot: Ali živino prodati ali pa jo pobiti, ker krme ni bilo. Z izvozom smo omogočili, da cena živini kljub sušini padla. To je naša zasluga, na katero smo ponosni. Ne razumemo, kako more biti »Naša vas« tako zagrizena, da nam iz samega strankarstva neče pripoznati niti tega, kar nam pripoznavajo celo klerikalci. Končno še nekaj. Nismo hoteli odgovarjati »Naši vasi« tako na dolgo, ker hočemo živeti z zemljoradniki v miru. Toda spričo potvorbe naše notice, spričo laži, da smo za draginjo, in spričo smešnega eno najvažnejših pridobitev, ki jih je dosegla SKS, in nihče drugi kot SKS, nismo mogli molčati. In zato naš odgovor. Na »Naši vasi« pa je, če bomo morali še naprej zavračati njene neresnice na najostrejši način.

(V Mariboru) je umrl na španski bolezn zdravnik dr. Stanko Ruprecht, star šele 33 let. Pokojnik je bil doma v Trebnjem, kjer ga je poznala vsaka kmetiška hiša kot prijatelja kmeta in dobrega svetovalca. Naj v miru počiva! Obitelji pa naše globoko sožalje.

(Kapele pri Brežicah.) Kdor bere fe »Slovenskega gospodarja«, je mogel že lanko spomlad zvedeti, da so postali Kapelelani sami klerikalci. Po »Slovenskem gospodarju« so namreč dobili pri tedanji občinski volitvi klerikalci deset, socialni demokrati pa šest odbornikov. Mi smo se tem otročjim pustnim burkam samo smejali, ker res je bilo le to, da smo dobili mi samostojni deset odbornikov, socialni demokrati pa šest. Klerikalci pa niso mogli niti liste skupaj spraviti. Po volitvi so socialni demokrati z nekaterimi klerikalci (vodja socialnih demokratov Pšenčnik in naš g. župnik sta imela vedno posvetovanja v župnišču) zložili priziv proti volitvi. Pri tem poslu se je trudil zlasti »najmlajši« socialni demokrat, 70letni gostilničar in veleposestnik Vinko Zorčič, kateri je bil na socialnodemokratski listi na četrtem mestu in ki je začel torej le iz častihleplja na svoja stara leta uganjati take »burke«. Ker je izginila pri volitvi ena kroglica, slučajno odločujoča za enega odbornika, je bila razpisana za mesec oktober leta 1921. nova občinska volitev. Tedaj pa — oh smola! Socialni demokrati in klerikalci so pri nas v tem času tako »napredovali«, da sedaj niso mogli sestaviti niti kandidatne liste. Izvoljeni so bili torej brez volitve samo kandidati edino vložene liste SKS. To pa je združene črne in rdeče bratce tako razburilo, da so prišli ob vso razsodnost. Zbrali so nekaj ljudi in nastopili

trnjevo pot po vsej občini od hiše do hiše. Za to delo je naročil g. župnik celo Krošljevega študenta, ki je sicer nerad gasil naše slovitno globoko blato. Z raznim natolevanjem, različnimi obljubami itd. se jim je končno posrečilo, da so skrupulaci štiri dni prepozno listo, ki so nesli zmago-slavno na okrajno glavarstvo v Brežicah. Tam so lagali, da so zamudili rok, češ da ni razglasil župan pravčasno nove volitve. Kljub jasnim in točnim določilom volilnega reda so uradniki na okrajnem glavarstvu naselili tem ljudem in protizakonito sprejeli štiri dni prepozno vloženo listo. Začela so se zopet razna uradna in neuradna poizvedovanja, ki so se vlekle počasi naprej, dokler ni pokrajnska uprava v Ljubljani v zmislu zakona potrdila kot izvoljene odbornike vse kandidate edino vložene liste SKS. Ali je prejele okrajno glavarstvo od pokrajinske uprave zaslužno »odlikovanje« za izredno protiziranje in podpiranje klerikalcev in socialnih demokratov v Kapeleh, nam še ni znano. Na vsak način pa se bomo za to zanimali. Naši izvoljeni odborniki so izvolili nato za župana našega vrlega tovariša Franca Strgarja, ki je bil že prej župan. Čestitamo tovarišu županu k izvolitvi, občini pa k novemu in delavnemu županu!

(Listnica uredništva.) V sled pomnikanja prestora smo bili primorani odložiti dolga vrsta člankov in dopisov. Izmed sročitelj pa smo morali nekatere silno skrajšati. Naši cenjeni tovariši naj to uvažujejo. Delujete za »Kmetijski list«, da bo mogel vsestransko ustrezati željam svojih sotrudnikov!

Darila za tiskovni sklad SKS.

Upravi »Kmetijskega lista« so poslali darila za tiskovni sklad SKS.:

Tovariš Branisel 900 kron, nabranih na ustanovnem občnem zboru I. notranjske izvozne in uvozne gospodarske zadruge v Cerknici.

Vrli tovariš Ivan Klenovšek v Sevnici 400 kron, ki jih je nabral v veseli družbi samostojnih klerikalcev in narodnih socialistov v gostilni Antona Starkla v Sevnici.

Neimenovani tovariš v ptujskem okraju 200 kron.

Neimenovani 200 kron, ki jih je nabral v Juršincih pri Ptuj.

V veseli družbi v gostilni F. Trupeja je bilo nabranih 100 kron, ki so jih darovali: Franc Trupej (40), Franc Lipovšek (20), Anton Imperl (20), Franc Klinar (10) in Franc Cimperšek (10).

Neimenovani v Babnem polju 100 kron.

Iskrena hvala vsem nabiralcem in darovalcem! Živeli!

Politične vesti.

(Narodna skupščina.) Pašičev govor: Ker so opozicionalci kritikovali, da je vladna deklaracija presuhoparna, je podal ministrski predsednik Pašič v skupščini velik eks-pozé o naši zunanji politiki. V svojem govoru je naglasil, da smo do-živelj tako velika razočaranja, ker smo zamudili ugodne prilike. Mogli bi dobiti Skader, neodvisno Reko, Postojno in Idrijo, da smo zagrabili kompromis, ki so ga nam ponujali zavezniki. Ker so pa doma nekateri tako zelo proti temu kričali (med njimi na prvem mestu naši klerikalci [op. uredn.]), niso naši zaslopniki hoteli sprejeti kompromisa in posledica tega je Rapallo. Meje niso še nikjer povsem določene. Z Avstrijo bo razmejitve skoraj končana. Z Madžarsko se razmejitve zavlačuje. Meje proti Albaniji so v glavnem dobre. Razmejitve z Romunijo bo skoraj končana. Z Bolgarsko je razmejitve izvedena. Razmejitve z Italijo še ni izvršena. Preden Italija ne izprazni vsega ozemlja, ki nam pripada, ne bomo pričeli trgovinskih pogajanj z njo. Naši odnošaji z Bolgarsko bodo najboljši, kakor hitro bo ona na naši strani, če bi nas kdo napadel. Z Rusijo hočemo priti v dobre stike. Sovjetske vlade pa naša vlada ne bo ne ovirala, ne podpirala. Naša notranja naloga obstoji v tem, da storimo vse za svojo konsolidacijo. Gledati moramo na to, da bomo v stanu brantiti svoje interese sami, brez vsake pomoči. Zategadelj moramo skrbeti, da izvedemo izenačenje davkov in zakonov ter da ustvarimo enotno državo. Le v tem primeru nas bodo uvaževali nasprotniki. — Pašičev govor je napravil v zbornici velikanski vtisk.

Dva shoda

bo imel dne 5. februarja tovariš poslanec Drogenik.

Prvi shod bo v Mozirju ob osmih jutraj, drugi pa v Šmartnem ob Dreti opoldne.

Na shodih bo poročal tovariš poslanec o političnem položaju in o nalogah kmetijske organizacije.

Tovariši, udeležite se shodov polnoštevilno!

(Zaupnica vladi.) V četrtek dne 26. januarja je nadaljevala skupščina debato o vladni deklaraciji. Začetkom se je odgovarjal ministrski predednik na interpelacijo poslanca Lazića zaradi šibeniških dogodkov. Pašič je dejal, da je dokazano, da so streljali Italijani neutemeljeno na prebivalstvo. Naša vlada je že zahtevala, da se laške vojne ladje odpokličejo iz naših luk. Nato je Pašič obširno pojasnil in dokazal, kako škodo so naredili državi oni, ki niso hoteli popustiti napram Italiji tedaj, ko je bil njen ministrski predednik Nitti. — Zbornica je izrekla nato z ogromno večino vladi zaupnico.

(Nesklepčnost skupščine.) Ko se je v soboto dne 28. januarja sklepalo o trgovinski pogodbi z Avstrijo, se je izkazalo, da je narodna skupščina nesklepčna. Prisotnih je bilo le 138 poslancev. Treba bi jih bilo vsaj 141. Predsednik skupščine dr. Ribar je sklenil zategadelj, naj izgube dnevnice vsi poslanci, ki niso opravičili svoje odsotnosti. Isto se zgodi tudi ministrom. Tako je prav! Stanovnikov atek bodo sicer hudi in »Novi čas« bo gotovo zoper to protestiral, seveda vse zastonj. Poslanec naj bo v Beogradu, ne pa doma!

(Ljudsko delo.) Kako razumevajo klerikalni poslanci svoje naloge, sta dokazala takoj novopečena poslanca Žebot in Skoberne. Prvi je interpeliral glede konfiskacije »Straže«, drugi pa glede izplačila dnevnic, ko ni bil poslanec. Oba sta dobila v Beogradu velik nos, kakor se spodobi v pustnem času.

(Častite ustavol!) Minister za notranje zadeve je izdal v varstvo ustave razpis vsem upravnim oblastvom, v katerem pravi med drugim: »Ustava je stopila z razglasitvijo v veljavo ter je obvezna za vse in vsakogar. Zato odrejam vsem upravnim oblastvom, da morajo docela postopati po njej kljub določilom veljavnih zakonov, kolikor bi nasprotovala ustavnim določilom. Zlasti opozarjam na določila drugega oddelka ustave, ki govore o osnovnih državljanskih pravicah, katere se morajo skrupulozno spoštovati in za katerih eventualno kršenje po upravnih oblastvih bom uporabljal vso strogost zakona zoper organe, ki ga učinijo«. — Energične in prepotrebne besede, ki si jih naj zapomnijo tudi naši duhovniki. »Kanceljparagraf« je po ustavi veljaven in presloplji proti njemu so kaznivji.

(Razmerje Jugoslavije do Vatikana) je po izjavi papeškega nuncija monsinjora Kerubinija zelo dobro. Velika škoda je, da ni konkordat, ki ga je sklenila sv. stolica s Srbijo, razširjen na vso Jugoslavijo. Posebno veseli nuncija, da je naša država na tako lep način počastila spomin pokojnega papeža. Sv. stolica razumeva težkoče, ki so neizogibne pri gradnji nove države ter zasleduje razvitek države s simpatijo. Tako najvišji dostojanstvenik cerkve v naši državi! Naši klerikalci pa bujskajo ter psujejo kakor za stavo! Papeški tuncij je z razmerami v naši državi zadovoljen, naši klerikalci pa laže-jo, da se vera preganja. Sedaj je najmerodajnejši mož postavil na laž, kar beležimo z zadoščenjem.

(Priprave za volitev novega papeža) so v polnem teku. Za najresnejšega kandidata za papeško mesto se svatra kardinal Vanuteli, ki se je udeležil že konklava, na katerem je bil izvoljen papež Leon XIII. Naprotje med italijanskimi in neitalijanskimi kardinali se širi. Vendar je gotovo, da bo tudi to pot izvoljen za papeža Italijan.

(Kardinali se po narodnosti) dele tako-le: 29 Italijanov, 5 Francozov, 3 Nemci, 2 Angleži, 1 Irec, 2 Avstrijci, 1 Kanadčan, 1 Belgijec, 1 Brezilijsanec, 1 Holanec, 1 Madžar, 2 Poljaki, 1 Portugalec in 1 Čeh. ki pa je od češkoslovaške vlade odstavljen. Jugoslovani nimamo nobenega kardinala.

(Genovske konference) se Amerika ne udeleži, pač pa se je udeleži Rusija. Amerika nasprotuje konferenci, ker noče Francoska znižati stanja svoje vojske. Amerika je dalje proti udeležbi Rusije, češ da ni sovjetska vlada zadosti trdna. Genovska konferenca je izgubila silno na pomenu, ker se je ne udeleži Amerika.

(Lojd Dzorž.) ki vlada Angleško v nasprotju s parlamentarnimi običaji že na leta skoraj absolutistično, doživlja v zadnjem času na Angleškem huda nasprotstva. Nikakor ni izključeno, da je njegov padec blizu, kajti velik del Angležev ne odobrava njegove protifrancoske politike. Za nas bi bilo samo dobro, če bi padel Lojd Dzorž, ki je pokazal v alban-skem vprašanju sebe le kot zastopnika angleških kapitalistov, ki izkorišča albanse zaklade. Naši ljudje iz nerazumljivih vzrokov sicer silno povzdigujejo Lojd Dzorža, kar je posledica iste naše suženjske narave, da vidimo v vsakem tujcu nekaj posebnega.

(O gladi v Rusiji) prihajajo vedno bolj žalostne vesti. Ob Volgi se hrenijo ljudje že s trupli mrtvecev.

(Belgija) prosi za mednarodno jamstvo svoje nevtralnosti. Dolej je bila Belgija po posebnem dogovoru vezana, stopiti v primeru vojne med Francozi in Nemci na stran Francije. Korak Belgije pomeni zategadelj velik udarec za Francosko.

O davkih.

III. Kolki in neposrednje pristojbine.

Te davščine imenujemo sedaj tudi takse. Pristojbini so podvrženi:

- 1.) Vsak pravni posel, s katerim se prenese lastnina kake nepremičnine od ene osebe na drugo osebo (n. pr. kupne pogodbe, izročilne pogodbe itd.);
- 2.) pri pravnih poslih glede pre-mičnin vobče le, če se napravi o tem kaka listina;
- 3.) zapuščine in sploh vsi prenos premoženja za primer smrti;
- 4.) izpričevala in potrdila;
- 5.) knjige trgovcev in obrtnikov;
- 6.) vloge, pritožbe in prošnje na javne urade;
- 7.) vpisi v javne knjige (n. pr. v zemljiške knjige);
- 8.) uradni opravi (dovolila, odločbe, razsodbe, prepisi in različna uradna poslovanja);
- 9.) vstopnice k zabavnim prireditvam;
- 10.) osebna poraba avtomobilov, fijkerskih voz, igralnih kart, domin itd.; posestniki avtomobilov, fijkerskih voz, voz na vzmeteh (peresih) in biciklov, ki jih uporabljajo zase, morajo ta vozila prijaviti, taksa za prijavo znaša za avtomobile in fijkerske vozove 200 Din, za bicikle pa 5 Din; za uporabo avtomobilov je treba plačati poleg prijave takse še letno takso 1200 Din, za uporabo fijkerskih voz z dvema konjema 200 Din, z enim konjem pa 100 Din; kmetiški vozovi za lastno uporabo so te takse oproščeni in jih sploh ni treba prijavljati;
- 11.) objave in reklame v dosego materialne koristi (vsi lepaki, vse anonse v časopisih in knjigah);
- 12.) uradni razglesi v uradnih listih, ako se tičejo zasebnih zadev.

Pristojbine so trojne, in sicer: a) stalne (neizpremenljive), n. pr. 50 p, 1 Din; b) lestvične, to so one, ki se računijo po lestvici, uvedeni izza dne 1. septembra 1921. za kolkovanje menic, ali ki se ravna po eni ali drugi prejšnjih treh lestvic (lestvica I, II in III); c) odstotne, n. pr. 1%, 3% itd. Pristojbine se zaokrožajo na polnih 5 p, odmerna podlaga pri odstotnih pristojbinah pa na polnih 10 Din. Pristojbina (kolek) za navadne vloge na javne urade znaša 2 Din, za priloge 50 p, za odločbo pa 5 Din. Kolek za odločbo se plača le tedaj, če je proti odločbi dopusten priziv ali če stranka izrecno sama zahteva pismeno odločbo. Pristojbina za svedočbe in overitve prepisov znaša vobče 5 Din, za rojstne liste pa 2 Din.

Pri prošnjah in pritožbah glede davčnih zadev se prilepja kolek na prvo stran zgoraj in ni treba čezenj pisati. Vloge in priloge, ki se tičejo kazenskega postopanja, so kolka proste. Za pritožbe proti kazenskem razsodilu je potreben kolek za 6 Din. Odklonitev izvolitve v davčno komisijo je kolka prosta. Prošnja za znižanje ali odpustitev davčne kazni je kolka prosta, če obsodba

še ni postala pravnomočna; če pa je postala obsodba že pravnomočna, se mora prilepiti na prošnjo kolek za 2 Din.

Za prizive v volilnem postopanju v davčne komisije in za prizive proti predpisu zamudnih obresti je potreben kolek za 5 Din.

Prošnja za pojasnilo glede terjane zneska, ki je označen na doposlani poštni položnici, je treba kolkovati z 2 Din in prav tako tudi prošnja za odlog plačila. Pooblastilo druge osebe za vložitev napovedi je kolka prosto. Prošnje za povračilo preplačanih davkov in za povračilne obresti so kolka proste. Pritožba proti odklonitvi te prošnje mora biti kolkovana s 5 Din. Pritožbe proti predpisu davkov vobče je treba kolkovati s 5 Din. Priloge k navedenim prošnjam, prizivom in pritožbam morajo biti kolkovane s kolekom za 50 p, če niso morebiti že kot listine kolkovane po drugih predpisih. Če so kolkovane z manj nego 50 p, je razliko dopolniti na 50 p z dodatnim kolekom.

Za rešitev je plačati takso 5 Din še pcsebe: a) pri vseh kolka prostih vlogah, če se prošnja, oziroma pritožba, povsem ali deloma zavrne in b) pri vlogah, katere je treba kolkovati samo z 2 Din, tudi takrat, če se zahtevku ugoti. Takso 5 Din se plača v obeh primerih le tedaj, če je v rešitvi označeno, da se stranka lahko pritoži, ali če se stranka vkljub temu, da ni bilo v odloku to navedeno, pritoži, ali pa če stranka izrecno zahteva na svojo vlogo pismeno odločbo.

Petdinarski kolek za rešitev prilepiti na prvo stran vloge na levo zgoraj ali pa ga samo priložiti vlogi. Če se kaka kolka prosta vloga zavrne, se izterja naknadno poleg takse za rešitev (kolek za 5 Din) tudi taksa za vlogo (kolek za 2 Din). Ako stranka vloge ne kolkuje po predpisih, zahteva urad od nje, da pri-nese naknadno predpisane kolke. Če stranka kolkov ne prinese, se njena vloga ne vzame v razpravo.

Za rešitev se ne plača kolka: 1.) pri rekurzih in pritožbah, ker se mora le-te kolkovati že itak s 5, 6 ali 10 Din; 2.) pri kolka prostih vlogah, če se ugoti strankini prošnji, oziroma pritožbi; 3.) pri vseh ostalih vlogah, ki jih je kolkovati z 2 Din, le tedaj a) če ni v odločbi rečeno, da vložj stranka proti odloku priziv, b) če se stranka ne pritoži in c) če stranka v svoji vlogi ni izrecno zahtevala pismene odločbe.

Za preiskavo in obsodbo po davčnih zakonih se plača od odmerjene kazni

do 400 K takso 20 K,
preko 400 K do vseh 1200 K takso 40 K,
preko 1200 K do vseh 2000 K takso 60 K,
preko 2000 K do vseh 4000 K takso 120 K,
preko 4000 K do vseh 8000 K takso 240 K,
preko 8000 K do vseh 12.000 K takso 360 K.

Za vsakih nadaljnjih 4000 K je treba plačati še takso 20 K. Ta taksa se plača šele tedaj, kadar postane obsodba izvršna.

Prošnje in pritožbe o davkih se kolkujejo tako-le:

1.) Realni davki.

Zemljiščni davek

Prošnja za odpis davka zaradi elementarnih nezgod (toče) je kolka prosta; priziv proti zavrnitvi te prošnje je treba kolkovati s 5 Din; prizivi proti predpisu davka se kolkujejo s 5 Din. — Naznanila v svrhu razvidnosti tega davka so kolka prosta.

Hišni davek.

Kolka proste so prošnje: a) za odpis davka, ker je hiša prazna, b) za odpis davka zaradi elementarnih nezgod (ognja), c) gledečasne davčne prostosti (pri novih hišah), d) za odpis davka zaradi neizterljivosti najemnine, d) za trajno davčno prostost.

Rekurzi proti zavrnitvam prošenj ali proti predpisu hišnega davka sploh se morajo kolkovati s 5 Din.

Prizivi (rekurzi) proti razsodbi zaradi zatajbe najemnine ali proti predpisu kake globe se kolkujejo s 6 Din.

Rekurzi proti povračilu stroškov, ako se napoved uradno napravi, se kolkujejo s 5 Din.

Napovedi hišne najemnine in prijave novih stavb so kolka proste.

2.) Osební davki.

Dohodnina in plačarina.

Prošnje glede podaljšanja roka za vložitev napovedi so kolka proste, prošnje glede podaljšanja roka za vložitev rekurza pa se morajo kolkovati z 2 Din.

Prošnje za naznanilo odmerne podlage, če se rekurz ne prijavi, se kolkujejo z 2 Din, prošnje za vpogled v odmerne spise tudi z 2 Din in prošnje za naznanilo odmerne podlage, ako se obenem prijavi priziv, s 5 Din.

Prošnje za popust in znižanje davka po § 232. zakona o osebnih davkih (če so se dohodki v davčnem letu znižali izpod 2/3) in prošnje za odpis dohodnine po § 229. zakona o osebnih davkih (če davčni zavezanec umrje ali se izseli ali če se njegovi dohodki znižajo za toliko, da so prosti dohodnine) so kolka proste.

Prizivi proti odmeri dohodnine in plačarine kakor tudi prizivi proti odklonitvi prošnji za popust, oziroma znižanje, davka se morajo kolkovati s 5 Din. Naknadna prizivna izvajanja k že vložnemu in še ne izvedenemu rekurzu je treba kolkovati z 2 Din.

Napovedi, izjave itd. za odmero davka so kolka proste.

Rentnina.

Z 2 Din se morajo kolkovati prošnje: a) za podaljšanje roka za vložitev napovedi, b) za podaljšanje roka za vložitev pritožbe in c) za naznanilo odmerne podlage.

Rekurzi proti odmeri davka, proti zavrnitvi prošnji za odpis ali znižanje davka se kolkujejo s 5 Din.

Za naknadna izvajanja rekurza k že vložnemu rekurzu je potreben kolek za 2 Din.

Izjave, napovedi za odmero davka so kolka proste.

Občna in posebna pridobnina.

Prošnje za enotno obdavičenje več obratov istega podjetja kakor tudi prošnje za določitev drugega davčnega obdobja se morajo kolkovati z 2 Din.

Prošnje za naznanilo odmerne podlage, če se obenem priziv prijavi, se kolkujejo s 5 Din, prošnja za naznanilo odmerne podlage, če se priziv ne prijavi, pa z 2 Din.

Z 2 Din je treba kolkovati prošnje za podaljšanje roka za vložitev pritožbe, za podaljšanje roka za vložitev izjave in za vpogled v odmerne spise.

Prošnje za pojasnila, na kateri podstavi se je davek porazdelil na občine, so kolka proste.

(Konec prihodnjic.)

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

(Petdinarske bankovce) morajo po najnovejši odredbi finančnega ministra sprejemati vsi davčni uradi.

(Uvaževanja vredne misli.) Prijatelj našega lista nam piše: Davčna določba, da mora kmet, ki ima več kot 10.000 kron letnega dohodka, plačevati dohodnino, je splošnosti škodljiva. Evo dokaza! Posesnik ima n. pr. 3 hektare njiv, 3 hektare travnikov in 10 hektarov gozda. Zemlja je srednjedobra. Če obdeluje zemljo s svojo družino pridno, bo mogel postaviti na trg lepe vole, tolste prašice in tudi za les bo dobil marsikak tisočak. Zaupnik davčnega obdobja bo vse to videl in posledica bo, da bo posestnik plačal lepe davke. — Sedaj pa vzemimo drugega posestnika, ki ima skoraj enako zemljo, toda v večjem obsegu. Le-ta pa obdeluje zemljo slabo in namesto na trg, znoši vse v žganjarno in gostilno. Pri tem posestniku zaupnik davčnega obdobja seveda ne bo videl nobenih dohodkov in tako se bo zgodilo, da bo zanikarni posestnik davka oproščen, čeprav ima trikrat toliko zemlje kot prvoimenovanec. Določnik, ki dela, plača torej visoke davke, lenuh, dasi bogatejši, pa je prost davka. Ali se ne pravi na ta način lenobo podpirati? Meročajni krogi naj to uvažujejo, kajti jasno je, da v sedanjih določbah ni nekaj v redu.

(Vinarski in sadjarski tečaji.) Država na kmetijska šola na Grmu priredi tekom leta 1922.: A. Vinarske in sadjarske tečaje, in sicer: dne 15. in 16. februarja poučni tečaj o napravi novih vinogradov in reznji vinske trte, dne 23. marca poučni tečaj o suhem cepljenju, stratificir-

nju, vlaganju in saditvi trt in dne 14. junija: poučni tečaj o zelenem cepljenju trt in zatiranju škodljivcev; B. sadjarske tečaje, in sicer: dne 9., 10. in 11. marca poučni tečaj o vzgoji sadnega drevja v drevesnicah, napravi sadovnjakov, oskrbovanju in cepljenju sadnega drevja, dne 15. junija poučni tečaj o okuliranju sadnega drevja in zatiranju sadnih škodljivcev in dne 14. in 15. septembra poučni tečaj o uporabi sadja. Pri tečajih bosta poučevala ravnatelj B. Skalický in strokovni učitelj Fr. Kafol. Pouk bo teoretičen in praktičen. Priglasitve sprejema do dne 14. februarja ravnateljstvo državne kmetijske šole na Grmu pri Novem Sadu.

(Kmetijsko šolo) otvori dne 1. februarja ministrstvo za kmetijstvo v Novem Sadu.

(Državni dohodki od kinematografov) so znašali: v Srbiji in Črni gori 3.725.088, v Hrvaški 3.340.665, v Bosni in Hercegovini 946.265, v Vojvodini 3.172.618, v Sloveniji 957.412 in v Dalmaciji 293.599, skupno torej 12.432.649 dinarjev.

(V Knežji lipi pri Kočevju) so zasledili velike sklade železne in bakrene rude.

(Tedenski sejem v Zagrebu) dne 25. januarja. Konj je bilo na sejm razmeroma mnogo, kupcev pa je bilo manj kot po navadi, predvsem so izostali italijanski trgovci. Sremiški vprežni konji srednje vrste so se prodajali po 22.000 kron. Konji iz zagrebske okolice so dosegli 30.000 kron, in sicer samo težki tovorni konji. Goveje živine je bilo mnogo. Mršave drobne krave so se kupovale po 3000 do 4000 kron. Cene lepih živin se dvigajo. Tako je bil plačan par lepih goved po 32.000, par manjših pa po 21.000 do 24.000 kron. Kilogram žive teže živine se je plačeval od 30 do 32 kron. Večina je bila prignana na sejem živina zato, kar primanjkuje krme. Govori se, da bo cena živini še zelo narasla, ker bo pomanjkanje živine vedno občutnejše. Svinj je bilo na sejm primeroma malo. Najslabše svinje so se plačevale po 41 do 42, najboljše pa do 56 kron za kilogram žive teže. Velik del svinj so pokupili Čehi. Telet je bilo malo. Ziva teleta se je plačevala od 26 do 32 kron za kilogram.

(Mesečni sejmi v Sisku) bodo odšli vsak prvi četrtek v mesecu. Če bo ta dan praznik, pa bo sejem teden dni kasneje. Sejmi se bodo vršili za živino.

(Praški živinski trg.) Dne 16. januarja so se plačevali v Pragi: domači voli od 5.50 do 8, prvovrstni voli od 10 do 10.50, bikli od 6.25 do 8.75, krave od 5 do 8, junice od 11.50 do 12, slovaški voli od 5 do 9.50, slovaški bikli od 6.50 do 10, slovaške krave od 6 do 8.25 češko-slovaških kron za kilogram žive teže. Ker je vredna danes češka krona približno 6 naših kron, bi mogli z uspehom izvažati našo živino na Češko.

(Uvoz romunskega mesa v Češko-slovaško.) Da zniža domače mesne cene, osnuje češka vlada v Satmaru ob romunski meji posebno klanico, iz katere se bo izvažalo meso v Prago. Uvoz žive živine je namreč še vedno prepovedan. Računi se, da bi se uvozilo dnevno v Prago od 15 do 20 vagonov romunskega mesa. Spritno silnega narastka češke valute bi veljal v Pragi kilogram mesa le 7 čeških kron.

(Izvoz semena rdeče detelje) bo iz Češko-slovaške prost.

(Kaj se ne sme izvažati v Italijo?) Italija prepoveduje uvoz vina, žganja, sadnih sokov, pomešanih z alkoholom, pohnstva, okvirjev, igrač, kožnih izdelkov, svežega sadja in grozdja, vžgalic, suhega mesa in krompirja. Tobaka se sme uvoziti za osebo do 4 kg. Uvažati se smejo pohištvo iz navadnega lesa, lesene pete, leseni podplati in leseni križi.

(Izvoz jaje iz Jugoslavije.) Leta 1920. se je izvozilo iz Jugoslavije 2.547.111 kg jajc v skupni vrednosti 30.132.666 dinarjev. V Avstrijo je bilo izvoženih 1.257.352 kg (za 8.016.309 Din), v Belgijo 22.042 (za 338.480 Din), na Grško 4903 (za 72.425 Din), v Anglijo 34.540 kg (za 663.100 Din), v Nemčijo 64.853 kilogramov (za 479.690 Din) in v Švico 1.553.191 kg (za 20.559.977 dinarjev). — Ostanek se je izvozil na Madžarsko, Turško, v Češko-slovaško in na zasedeno ozemlje.

(Zlata krona) velja 1600 avstrijskih kron.

(Veliko notranje posojilo) najame Bolgarska. Posojilo se bo obrestovalo po 6 in pol odstotka.

(Italijanska vlada) je izdelala načrt, po katerem bi odstopila pošto, brzojav in telefon zasebnim družbam. Vlada je uverjena, da bi se na ta način povečali državni dohodki.

(Polomi italijanskih bank.) Polom laške eskomptne banke je povzročil polome drugih bank. Do sedaj so ustavile plačila: Banca di Caucaso, Unione bancaria Milanese, Banca Italiana per l'Industria e Agricoltura in Banca Cattolica di Credito sociale.

(Francoska trgovina.) Leta 1920. je uvozila Francoska za 49.904 milijonov frankov blaga, izvozila pa ga je za 26.894 milijonov frankov. Leta 1921. je padel uvoz Francoske na 23.548 (za 26 milijard), izvoz pa na 21.553 milijonov frankov. Francoska trgovinska bilanca se je torej znatno popravila.

(Španska bolezen.) Iz Nemčije se je razširila španska bolezen preko Avstrije tudi pri nas. Španska bolezen je zelo nevarna; samo v Berlinu je umrlo za to boleznijo na dan do 1000 ljudi. Pri nas je do sedaj španska bolezen ali influenca le lahke narave in predvsem nima za posledico pljučnice, ki je posebno v letih 1918. in 1919. povzročala pogosto smrt. Influenca pa je dosti razširjena. Samo v Ljubljani je znanih do sedaj tisoč primerov te bolezni. Influenca povzroča vdihavanje bacilov. Bolezen se kaže v silni vročici. Bolniki čutijo bolečine v členih in v križu. Pojavi se močan nadih in očne veznice se vnamejo. Bolniki kašljajo. Okoli ust se pojavijo čisto izpuščaji. Jezik je obložen, tek slab. Telesna temperatura je visoka, do 40 stopinj. To stanje bolezni traja tri do sedem dni. Če ni nobenih komplikacij, to je da ni ne pljučnice, ne vnetja rebernice ali možganskih oten, ne nevtrastenije ali slabih posledic za srce, konča bolezen vedno dobro. Proti bolezni so najboljše sredstvo zmerno življenje, dobra prebava, pridno izpiranje ust in snaga. Ne obiskujte javnih shajališč! Slabo vpliva na bolezen tudi pijančevanje. Proti vročici so najboljše sredstvo obkladki okoli prsnega koša in trebuha, in sicer trikrat na dan. Pri slabotnih ljudeh pa so obkladki manj priporočljivi. Salicil se jemlje vsako tretjo uro, in sicer v polgramskih dozah.

Raznoterosti.

(Kraljeva darila.) Kralj Aleksander I. je daroval za siromašne dijake v Ljubljani, Beogradu, Zagrebu in Subotici 16.000 dinarjev, za katoliško cerkev v Beogradu pa 5000 dinarjev.

(Naše železnice.) Ena največjih nepravil pri nas je slabo stanje naših železnic. O tem je poročal na seji finančnega odbora minister za promet Stanić. Najhuje trpe naše železnice spritno pomanjkanja premoga, vagonov in železniških pragov kakor sploh spritno pomanjkanja materiala. Iz pečurškega premogokopa bi morali dobivati dnevno 100 vagonov premoga, kar pa je zaradi Karlovega prihoda na Madžarsko odpadlo. Srbske železnice so dobivale premog iz Velikega Rudnika, kjer ga je sicer dosti. Ker pa je bil ta premogovnik med vojnimi poškodbami, zato se ni moglo dobavljati zadosti premoga. Srbske železnice so dobivale trboveljski premog, ki ima pa to slabo lastnost, da se rad vname. Potrebno bi bilo zatežati osnovati dve tvornici za briket, ki bi izdelovali lahko po 40 vagonov briketov na dan. S tem bi bila premogovna kriza naših železnic rešena. Bosna premogovne krize ne občuti, ker ima dosti premoga, tam je promet dober. — Če bi imeli dobre prage, bi mogli voziti vlaki z brzino 40 do 60 kilometrov na uro. Sedaj pa vozijo vlaki le 20 do 30 kilometrov na uro. In pragi izdrži lahko 10 let; naši pragi pa niso bili izmenjeni že 8 let, kar pomeni, da moramo 80 odstotkov pragov zamenjati. Na normalnih železnicih moramo zamenjati 4.400.000, na ozkotirnih pa 1.365.000 pragov. Samo beograjsko ravnateljstvo potrebuje 1.370.000 novih pragov. — Lokomotiv imamo v vsem 1388, od katerih pa je porabljava le 701. Doma lokomotiv ne moremo popravljati. Vagonov imamo 31.000, med njimi 14.717 neporabljivih. Da bi mogli popravljati vagonov in lokomotive hitreje, so bile naročene v Nemčiji na račun vojne odškodnine tri delavnice. — Finančno stanje železnic je slabo. Leta 1920. je imela država od železnic 60 milijonov dinarjev dohodkov, letos pa se mora računati

s tem, da bo imela od vsakega kilometra 100.000 dinarjev dohodkov, v vsem okoli 250 milijonov. Železniško osebje je slabo. 80 odstotkov osebja je novega. Železničarjem, ki imajo pravico do obleke, a je niso dobili, naj se izplača dodatek za obleko. 1200 vagonov se porablja za železniška stanovanja, kar povzroča državi letnih 40 milijonov škode. Zidajo se naj nove hiše. Ker je potrosil minister za promet več denarja, kakor bi ga po proračunu smel, se je izvolil posebni odbor, ki bo pregledal vse knjige ministrstva za promet.

(Propadanje Liburnije.) V Trstu je nakupljenega na milijone vrednega blaga, za katerega pa ni kupcev. Vseled nesrečne italijanske politike propada Trst vedno bolj in bolj. Na Reki raste v pristanišču trava, kajti že leta in leta ni prispela na Reko nobena ladja. Liburnija, obrežje Istre, je obsojena prav tako na gospodarsko smrt. V Opatiji, ki jo je obiskovalo pred vojno do 60.000 tujcev na leto, je prišlo lani le 500 tujcev. Vso njeno okolico je prežival skoraj samo tujski promet. Zaradi tega narod propada ter preklinja dan, ko je prišla ponosna in divnolepa Liburnija pod Italijane.

(Sibenski dogodki.) Preiskava o teh vznemirljivih dogodkih, o katerih smo že poročali, je končana. Povečmo naj torej, kako so nastali. Ob obrežju sta se sprehajala dva Slovence, gojenca podčastniške šole, ko so prišli italijanski mornarji po vodo. Navalili so na Slovence ter zahtevali od njih, da bi kričala »Živio Italija!« Slovence zahteve nista izpolnila, pač pa sta zakričala iz vsega grla »Živela Jugoslavija!« Italijani so ju hoteli zato preteptati. Tedaj pa je zagrabil Slovenec Možina nekoga Italijana, ga dvignil nad glavo ter prišel z njim otepati druge tako, da so se v strahu razbežali. »Ajuto, ajuto!« (Pomoč, pomoč!) so pričeli kričati Italijani. Prihitela je naša policija ter jih spremlja na ladjo. Ko pa so prišli Italijani na ladjo, so začeli streljati iz strelnih pušk na prebivalstvo. To je dokazala preiskava. Srbski vojaki imajo prav, ker stavljajo to-le uganke: Ima puško, pa ni vojak, nosi perje, pa ni ptič, beži kot zajec, pa ni zajec, kdo je to? — To je laški vojak. (Na kapi nosijo namreč laški vojaki bersaljeri kurje perje.)

(Poneverbe na kumanovski pošti.) Pošta v Kumanovem je prejela dne 14. decembra l. l. iz Bitolja 20 brzojavnih nakaznic po 1000 dinarjev za gostilničarja Purića. Denar se je takoj izplačal. Ker pa niso došla potrdila, jih je začela pošta zahtevati. Toda bilo je vse zaman. Med tem je dospelo iz Skoplja 44 nakaznic po 1000 dinarjev. Ta denar je pošta takoj izplačala, obenem pa tudi uvedla strog nadzor nad odposlanim denarjem. Takoj, ko je odkrilo, da so hoteli v obeh primerih oslepariti pošto Purića, Karavezić in skopeljski poštari Avramović. Vse tri so aretirali in izročili sodišču.

(Zverinski zločin v Zagrebu.) Vojak Džuro Vlašić se je seznanil v Daruvaru z deklico Marijo Hološevico ter ji obljubil preskrbeti v Zagrebu dobro službo, kakor hitro se tja vrne. Prišedši v Zagreb, je našel za deklico službo, kar ji je izporečilo. Hološić je prišla v Zagreb, pustila v neki gostilni prtljago, nato pa se sestala z Vlašićem. Vojak jo je peljal v gozd proti Vrabčam. Na samotnem kraju je pobral vse njene dragocenosti, med njimi 16.000 kron gotovine, jo pokril s snegom in pobegnil. Deklica, ki je ostala pri vsem tem še živa, se je z nadčlovčkim naporom privlekla do ceste, kjer so jo našli mimoidoči ljudje. Nesrečno deklico so prepeljali v bolnico ter jo takoj zasliali. Vseled slabosti pa je padla med zaslisanjem v nezavest. Ker je komanda mesta odredila glede vojaka nemudoma pogon po mestu, je bil še isti dan prijet vojak z imenom Džuro Vlašić. Ko pa so ga pripeljali pred deklico, je ona izjavila, da ta vojak ni pravi hudodelec. Izkazalo se je, da je povedal bestialni vojak deklici napačno ime in da bi skoraj spravil svojo tovariško v smrt, če ne bi sam Bog očuval življenja mlade deklice. Deklica je izjavila, da je bil njen zapeljivec doma v Tuzli v Bosni. Vojško oblastvo je odredilo nato, da se primejo vsi vojaki, ki so doma v Tuzli. Ko se je zaznalo za to povelje oblastva, se je izdal hudodelec s svojim nemirnim obnašanjem. Preiskali so takoj njegove stvari ter našli med njimi še vse, kar je deklici odvzel. Tudi njegov bajonet je bil še ves okrvavljen. Repar je doma v resnici v Tuzli, se piše Mahmutović in je mohamedanske vere. Deklica, katere zdravstveno stanje se boljša, je izjavila, da je prijet vojak pravi krivec.

(Po petnajstih letih izpregledal.) Zdravnik Kazimirović v Mitrovici je moral iti pred petnajstimi leti v pokol, ker je izgubil vid. Pred nekaj dnevi pa je šel na izprehod. Vseled

neprevidnosti mu je izpodrsnilo, da je padel. Ko so ga mimoidoči dvignili, je opazil Kazimirović ves vesel, da se mu je povrnil vid. Tako srečnega padca pač še ni nihče doživel.

(Grozne prorokbe.) Amerikanci napovedujejo, da čakajo svet leta 1926. grozne nesreče. Tedaj bo zemlji silno blizu planet Merkur. Grozna suša bo in razvnela se bo strašna vojna, ki bo trajala 10 let. Samo majhen del ljudi bo ostal živ v tej vojni. Zato pa bo nato dolgotrajen mir.

(Povodnji v Južni Srbiji.) Iz Skoplja javljajo, da je vsled silnega dežja reka Vardar tako narasla, da bo Skopje poplavljen, če ne preneha deževati. Železniški most pri Velešu je sprito visoke vode ogrožen; tudi je voda odnesla že nekatera deseta. Ves promet med Prilepom in Velešom je ustavljen, ker je odnesla voda nekaj mostov. V opasnosti je tudi promet s Solunom.

(Velik požar v Berlinu.) Tvornica čokolade Sarotti v Tempelhofu je popolnoma pogorela. Požar je bil izmed največjih, kar jih je bilo v Berlinu. Preko 800 oseb je bilo ranjenih. 2500 delavcev je brez strehe. Večini izmed njih je pogorelo vse. Škoda znaša milijone in milijone.

(Prvi ameriški žurnalst, polkovnik Watterson.) je umrl. Dosegel je starost 81 let. Udeležil se je državljanske vojne v Ameriki, nato pa si je osnoval svoj list v Luisvilu. V svetovni vojni je zahteval odločno, naj se udeležijo Ameriki vojne. Njegov članek za vstop Amerike v vojno je dobil prvo ceno. Članek se je končal tako-le: »Živela republika francoska — zdravo republika ruska — dobrodošla svobodna zveza Vaterlanda (Nemčije) — nobenega miru s kajzerom — nobenih pregovorov z avtokracijo, absolutizmom in božanskim pravom kraljev — k vragu s Hohenzolernci in Habsburžani!«

(Nestranski blik.) Češki listi prinašajo iz neke vasi tak-le oglas: »Vsem gospodarjem dajem na znanje, da je moj bik na razpolago vsem kravam naših gospodarjev brez ozira na njih politično mišljenje. J. Guldán, gospodar.«

(Vojne anekdote.) Po koledarju dobrovoljcev, »Jugoslaviji«, posnemamo te-le vesele, toda resnične dogodbe: Kje je straža? Bilo je meseca decembra 1915., ko so čakale naše čete v Draču, da bodo vkrancane. Poleg njih je bil velik tabor italijanskih vojakov. Naši so jedli slabo in malo, Italijani pa dobro in mnogo. Skoraj vsak dan pa so prišli okoli desetih nad Drač avstralski aeroplani ter metali bombe. Ravno tedaj pa so imeli Italijani obed. Kakor hitro so se pokazali avstralski aeroplani, takoj so se poskrili laški vojaki ter pustili obed nedotaknjen. Naši pa so navalili tedaj na laško menažo ter jo vso pospravili. To se je dogajalo dan za dnem, dokler ni postalo laškemu komandantu to preneumno in se ni pritožil pri srbski komandi, češ da srbski vojaki pojedó Italijanom vso hrano. Toda naš komandant je odgovoril: »Nemogoče, da bi bilo to res, kajti italijanska straža bi morala prijeti take vojake. Toda kje je bila v tistem času Vaša straža?« Namesto da bi Italijan priznal, da je tudi straža pobegnila, je rajši molčal. Naši pa so imeli še dalje zastoj jed. — Iz muz n i b i s e r a d. Magaciner, junak zaledja, je prišel k zdravniku ter mu tožil: »Poginem zaradi vojne. Vojni napori so me čisto izčrpali. Vsi moji ženci so oslavljeni. Brez spanja sem. Niti z očesom ne trenem več. Vedno bdim. celo mačko slišim, če skoči čez vrečo.« — »Nič ni to«, je rekel doktor. »Dam ti majhen prašek, ki ga pomešaj malo z mlekom, in gotova stvar.« — »Kdaj ga moram vzeti: jutraj ali zvečer?« — »Pa to ni za Tebe, temveč za mačko. Kakor hitro bo to použila, bo mrtva in nič več Te ne bo vznemirjala.« — Moč n a v a d e. Neki profesor, ki je postal podporočnik, je moral učiti vojake. Naenkrat pa je pozabil, da ima pred seboj vojake. Pričel jih je učiti, kakor da bi bil na gimnaziji. Zaklical jim je: »V dvojne redove!« Mnogi so se zmotili. Profesor pa je dejal: »Slabo! Sedi!« In takoj so se usedli vsi vojaki. Tedaj pa se je profesor spomnil, da je oficir, pred katerim so rekruti in ne dijaki.

Obrtnik.

V prendarek ljubljanski inteligenci.

V zadnjem času je poslala uprava bolniške blagajne kontrolnega uradnika k vsem obrtnikom. Silno oblasno nastopa ta gospod. Ko stopi v sobo, se niti ne predstavi, samo osorno pogleda gospodarja ter ga vpraša v zapovedujočem tonu, če je prijavil vse delavce. Nadalje ukaže, da je treba vse delavce takoj odja-

viti in jih na novo prijaviti; nastopa sploh na način, da mora dobiti vsako vtiš, da išče samo povod, kako bi spravil ubogega mojstra do kake kazni. Gospodje! Ali je tako postopanje potrebno, ali se res ne bi moglo delati tako kakor nekdanj?

Prispevke za bolniško blagajno ste zvišali nad vse visoko. Bahavo govorite naokoli, da boste zidali letoš v Ljubljani palačo, kakršne Ljubljana še ni videla. 63 milijonov bo stala palača. Vprašamo: s čigavim denarjem boste zidali to palačo, vprašamo: čemu je potrebna taka palača? Pomislite, da ni denar od nikogar drugega kakor od ubogega obrtnika.

Začasna delavska zavarovalnica proti nezgodam pobira ogromne prispevke. Na deželo ne izplačuje skoraj prav nobenih prispevkov. Vse graje je bila vredna uprava zavarovalnice v Trstu in sedanja v Ljubljani je pod vsako kritiko. Prispevki vedno večji, izplačil pa skoraj nobenih. Pred vsem se to občuti na deželi. Nezaslišano, kako se postopa! Ponesrečenci se nadzorujejo vsak teden po kontrolnih organih. Vsakega pa proglasi uradnik za zdravega. Pri tem pa se udriha čez moj-

stra, ki se ga slika za izvor vsega zla. Da je napačno prijavil, da je on kriv nizke zavarovalnine itd. Nato se kliče ponesrečenca še nekolikokrat v Ljubljano, vselej pa se ščurva proti gospodarju, kakor da bi bila zavarovalnica pisarna za socialistično agitacijo. Toda ne le pri zavarovalnici in pri bolniški blagajni so težki grehi, ampak tudi druga oblastva so jih polna.

Financarji kar dežujejo na deželo. Kar je opravil prej eden, za to so danes štirje, ki ne vedo, kaj delati. Tudi prej je bila kontrola stroga. Če je kupil gostilničar vino, recimo na Štajerskem, si je moral preskrbeti kontrolni list, brez katerega ni smela železnica prevzeti vina. Ko je dospelo vino na svoj cilj, je moral biti dacear že 24 ur pred tem obveščen o dospelosti vina. Gostilničar je moral tedaj vrniti kontrolni list; če tega ni storil, so mu vino zaplenili, on pa je plačal desetkratno globo. Ker je bilo vse prav urejeno in ker je bil vsakdo na svojem mestu, ste včasih lahko izhajali z enim financarjem, danes pa ne morete.

Ali imate res preveč financarjev, da ne veste kam z njimi? Čemu pa redite Vranglovce, ki niso za nobe-

no rabo in so le v škodo državi? Zapodite jih iz službe! Oprimejo naj se kakoga koristnega posla! Na njih mesto pa financarje in pomagano bo državi, ki bo prihranila milijone, in ustrezno obrtnikom, ki bodo oproščeni nepotrebnih šikan.

Zavedajte se vendar! Vi, visoki gospodje v Ljubljani, svojih dolžnosti do obrtnika! Zavedajte se vendar, da ste samo zategadelj na svojih mestih, da pomagajte obrtnikom in ne, da zavirate njih razvoj! Zavedajte se končno tudi, da naš narod — ne samo obrtnik — teh šikan in nezmožnosti uradnikov ne bo večno trpel in da pride neodvračljiva doba, ko bo narod v sveti jezi zlomil palico nad vsemi, ki so bili soudeleženi pri dandanašnji slabi upravi!

Bodite pametni o pravem trenutku, ker drugače bo prepozno!

Prihodnjic pa še kaj več!

Obrtnik s Posavja.

Obrtniške vesti.

(Seja načelnikov obrtniških združenj.) Pretečeni teden so bila v Ljubljani posvetovanja načelnikov posameznih obrtniških združenj, ki jih je vodil g. Engelbert Fran-

chetti, predsednik «Zveze obrtniških združenj». Za trgovsko in obrtniško zbornico se je udeležil posvetovanj g. konceptni pristav dr. Ivan Ples. Razprave so se tikale davka na vojne dobičke, davka na poslovni promet in cenilnih komisij. Obširno se je govorilo tudi o uvedbi deveturnega delavnika. Slednjič se je sklenilo sklicati na dan 5. februarja v ljubljanski «Mestni dom» velik javni shod samostojnih obrtnikov s tem-le dnevnim redom: 1.) Ugovori proti odmeri osebne dohodnine, davka na vojne dobičke in davka na poslovni promet; 2.) izvrševanje različnih obrtov v državnih delavnicah; 3.) raznoterosti.

(Velik shod dolenskih obrtnikov, obrtniških druženj in organizacij) bo v nedeljo dne 5. februarja v novomeškem «Narodnem domu», na katerega vse obrtnike po Dolenskem vnovič opozarjamo. Vabimo vse obrtnike, naj se udeležijo shoda v čim večjem številu. Razmere in položaj, v katerem se nahaja obrtništvo, nas kličejo, da združimo vse svoje misli in sile. Vsakomur, ki se čuti obrtnika in neče biti grobokop obrtnega stanu, kliče: Na svidenje dne 5. februarja v dolenski metropoli! —

Obrtna organizacija za Slovenijo v Novem mestu.

(Občni zbor obrtniškega društva za Novo mesto in okolice) bo v Novem mestu v nedeljo dne 12. februarja točno ob pol dveh popoldne v društveni dvorani «Narodnega doma».

(Po občnem zboru obrtniškega društva bo takoj občni zbor «Obrtnice organizacije za Slovenijo») v Novem mestu, in sicer istotam. Obrtniki, udeležite se polnoštevilno vseh naših zborov!

(«Sedanost») dolensko škandalno glasilo klerikalcev, se zaletava v našega poslanca Drogenika, ker je nastopil proti brezsmiselnemu početju občinskih sodišč. Dasi so preganjala občinska sodišča zgolj malega kmeta in obrtnika, vendar zagovarja «Sedanost» ta sodišča. Lepše pač ni mogel dokazati g. Radešček, da ima simpatije samo za tiste, ki imajo kaj pod palcem. G. Radešček, tej diki vseh revolveržurnalstov, svetujemo, naj, namesto, da si izmišljuje neslasti o «sušterjih», se rajši pobriga za svoje novomeške novice, da ne bo poročal o smrti ljudi, ki so še živi, kakor je hotel pokopati g. Bra-dača.

Tisoči ljudi v vseh deželah sveta uporabljajo že 25 let prijetno dišeči

Fellerjev „Elsafluid“ kot lepotilo (kosmetikum)

za nego zob, zobnega mesa in glave ter kot dodatek k vodi za umivanje, ker učinkuje zaradi svojega antiseptičnega, čistilnega in osvobodilnega delovanja kar najbolje. Ravno tako je priljubljen kot krepilo, blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje

brbta, rok, nog in celotnega telesa. „Elsafluid“ je mnogo močnejši in učinkovitejši nego francosko žganje in sploh najboljše sredstvo te vrste. Tisočkrat priznanja! Z zamaškom in poštnino za vsakogar:

3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica 48 K.

Za prodajalce:

12 dvojnih steklenic ali 4 specialne steklenice 108 K
24 dvojnih ali 8 specialnih steklenic 280 K
36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic 394 K

POŠTINE PROSTO na Vašo pošto. Kdor denar ne prej pošlje, dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa fluid iz kurje oljce po 5 K in 10 K; Elsa mentol klinčic 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; pravo Elsa stube oljce 25 K; Elsa natna voda 26 K; Elsa kolonjska voda 41 K; Elsa sumski miris 41 K; glicerol po 6 in 30 K; Lysol, Lysolform 30 K; kiselni čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; strup za podgane in miši po 6 in 12 K.

EVGEN V. FELLER, lekarnar,
STUBICA donja, Elsatrg št. 344
(Hrvaško).

Staro lito železo kakor tudi staro medenino, star baker, cin, svinec in cink kupuje po najvišjih cenah tvrdka

Breznik & Fritsch,
trgovina z železnino v Ljubljani.

**Kmetje, vpoštevajte
oglas v našem listu!**

Vinogradniki pozor!

Naznanjam, da imam okoli 50.000 porenjenih šmaric, ki jih ni treba nikoli z galico škropiti in ki uspevajo v vsaki zemlji. Zanje garantiram za 10 let.

Anton Zagoršek,
načelnik SKS v Dornavi,
pošta Moškanjci.

Za vse sloje primerno

pohištvo,

trajno izvršeno in po ceni, kakor tudi vsakovrstna

tapetniška dela

priporočata brata Sever v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 13 (Kolišaj).

Lepo suho svinjsko meso,

kakor šunka, rebera, hrbet i. dr., oddaja po najnižji ceni, 63 K kilogram,

„Ekonom“,
osrednja gospodarska zadruga
v Ljubljani nasproti mestni kopeli.

žepne, stenske, nihalne, kuhinjske ure, budiljke, slatnine in srebrnino kupite najceneje pri tvrdki

Ivan Pakiž
v Ljubljani, Stari trg št. 20.

„Ilirija“,

lesna, trgovska in industrijska družba v Ljubljani, Kralja Petra trg št. 8 (pred sodnijo),

**kupuje
hlode vsake vrste, stolce in tesan les in deske ter sprejema tudi
komisijska naročila.**

Prodaj lesen svinjak,

dolg in širok po 1/2 metra, kakor tudi že rabljen koleselj

v zelo dobrem stanju. Cena po dogovoru.
Ivan Černe v Zgornji Siskli št. 25, Ljubljana VII.

Bakrene kotle za žganjekuho

po 40 in 60 litrov vsebine s ravno cevjo nudimo, dokler traja zaloga.

Metalokemika,

d. d. v Zagrebu,
Strossmayerova ulica št. 4.

Zajamčeno čisto brinjevo olje

se kupuje v vsaki množini.

Ponudbe z vzorci sprejema

drogerija „Adrija“

v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5.

Za izvoz v Italijo se kupujejo

trami in deske.

Ponudbe pod „Trami“ na anončno družbo Aloma Company v Ljubljani, Kongresni trg št. 5.

Kmetovalci, pozor!

Umetna gnojila vseh vrst

ima po najnižji ceni vedno v zalogi tvrdka

Anton Tonejc in drug v Mariboru, tel. št. 68.

Delniška tiskarna, d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 16

se priporoča za naročila vizitk, trgovskih pisem in kuvert ter vseh vrst tiskovin.

Menjalnica

Slovenske eskomptne banke

Ljubljana

nasproti glavnega kolodvora

kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah, sprejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po najugodnejših pogojih; ima poseben borzni oddelek.

Cementno

strešno opeko zidno kamenje

izdeluje najbolje

stroj za strešno opeko
„**AMBI**“

in

stroj za zidno kamenje
„**PAX**“.

Ti stroji se rabijo po vseh državah sveta ter so zaradi svoje posebne sestave boljši od vseh sličnih strojev.

Opeka je glede kakovosti enaka vsakemu ilovnatemu izdelku, je po ceni ter se lahko proizvaja na vsakem stavbišču, pri čemer se prihranijo vozni stroški.

Ponudbe in obiski inženjerja brezplačno.

Ferrum, d. d. ZAGREB,
Mažuraničeva ulica št. 5.

JADRANSKA BANKA

BEOGRAD.

TRST.

Delniška glavnica: K 120,000.000.—, Lir 15,000.000.—.

Reserva: K 60,000.000.—, Lir 5,000.000.—.

PODRUŽNICE:

Beograd, Celje, Cavtat, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Sibenik, Zagreb.

Trst — Zadar — Opatija — Wien.

Naslov za brzojave:

Jadranska.

Bancadria.

Adriabank.

Sprejema vloge na knjižice, tekoči račun in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji. Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Naš ameriški oddelek je v zvezi z vodilnimi bankami v Ameriki in v neposrednem stiku z našimi izseljenci.

Afilijiran zaved:

FRANK SAKSER, STATE BANK.

82 Cortland Street.

New York, City.